

FARNÍ INFORMÁTOR

2. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 14. LEDNA 2007

Vypravujte mezi všemi národy o Hospodinových divech.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, vědomi si rozmanitosti Božích darů, služeb a projevů Ducha, prosme všemohoucího Boha, aby skrze ně vedl svou Církev k jednotě:

L: BOŽE, DÁRCE POKOJE, VYSLYŠ NÁS.

- Ty, jenž jsi ve slovech proroků dal zaznít své věrnosti vůči Siónu, dej své Církvi, aby vedena svědectvím papeže Benedikta XVI. přinášela světu světlo tvé pravdy.
- Ty, jenž jsi nás ve svém Synu obdařil na křtu svatém novým jménem, naplň nás radostí z toho, že se smíme nazývat Božími dětmi.
- Ty, jenž jsi v Káně galilejské zjevil božskou moc svého jednorozeného Syna, provázej touto mocí naše rodiny, aby v každodennosti svého soužití viděly znamení tvé lásky.
- Ty, jenž jsi obdařil Matku svého Syna plností Ducha svatého, dej, ať se na její přímluvu stáváme svědky působení tvého Ducha.
- Ty, jenž jsi nám svěřil svůj pokoj, veď svou Církev k jednotě, nedopusť aby v lidském společenství scházela pravá radost, ale vodu úzkosti proměňuj v radostnou číši důvěry v tvou božskou moc.
- Ty, jenž jsi naše drahé zemřelé sytil tělem a krví svého Syna, dej jim život věčný.

K: Pane, náš Bože, tys v Kristu zjevil své božství; dej, ať je tvá Církev společenstvím živé víry, neochvějné naděje a činorodé lásky. Skrze Krista našeho Pána. **L: Amen.**

LITURGICKÉ TEXTY 2. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Iz 62,1-5

Čtení z první knihy proroka Izaiáše.

Kvůli Siónu neumlknu, kvůli Jeruzalému neutichnu, dokud jeho právo nevzejde jak světlo, dokud se jeho spása nerozhoří jak pochoděň. Tu národy uvidí tvé právo a všichni králové tvou slávu. Obdaří tě novým jménem, které určí Hospodinova ústa. Budeš nádhernou korunou v Hospodinově ruce, královskou členkou v dlani svého Boha. Nebudeš se již nazývat "Opuštěná" a tvá zem "Osamělá". Tvým jménem bude "Mé potěšení" a jméno tvé země "V manželství daná", neboť si v tobě zalíbil Hospodin a tvá země dostane muže. Jako se jinoch snoubí s pannou, tak se s tebou zasnoubí tvůj stvořitel. Jako se raduje z nevěsty ženich, tak se tvůj Bůh potěší z tebe.

ŽALM 96

Zpívejte Hospodinu píseň novou, – zpívejte Hospodinu, všechny země! – Zpívejte Hospodinu, velebte jeho jméno! Rozhlašujte den po dni jeho spásu! – Vypravujte mezi pohany o jeho slávě, – mezi všemi národy o jeho divech. – Vzdejte Hospodinu, rodiny národů, – vzdejte Hospodinu slávu a moc, – vzdejte Hospodinu slávu, hodnou jeho jména. V posvátném rouchu klaňte se Hospodinu! – Třeste se před ním, všechny země! – Hlásejte mezi pohany: – Hospodin kraluje, národy řídí podle práva.

2. ČTENÍ – 1KOR 12,4-11

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí. Ty projevy Ducha však jsou dány každému k tomu, aby mohl být užitečný. Jednomu totiž Duch dává dar moudrosti, jinému zase tentýž Duch poskytuje poznání, jinému se opět dostává od téhož Ducha víry, jiný zase má od téhož Ducha dar uzdravovat, jiný konat zázračné skutky, jiný promlouvat pod vlivem vnuknutí, jinému zase je dáno, aby dovedl rozeznávat, jakým duchem se co nese, jiný může mluvit rozličnými (neznámými) jazyky a jiný zase má dar, aby uměl vykládat, co tím jazykem bylo řečeno. To všechno působí jeden a týž Duch. On vhodně přiděluje každému zvlášť, jak chce.

EVANGELIUM – JAN 2,1-12

Slova svatého evangelia podle Jana.

Byla svatba v galilejské Káně a byla tam Ježíšova matka. Na tu svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Došlo víno, a proto řekla matka Ježíšovi: "Už nemají víno." Ježíš jí odpověděl: "Co mi chceš, ženo? Ještě nepřišla má hodina." Jeho matka řekla služebníkům: "Udělejte všechno, co vám řekne." Stálo tam šest kamenných džbánů na vodu, určených k očišťování předepsanému u židů, a každý džbán byl na dvě až tři vědra. Ježíš řekl služebníkům: "Naplňte džbány vodou!" Naplnili je až po okraj. A nařídil jim: "Teď naberte a doneste správci svatby!" Donesli, a jakmile správce svatby okusil vodu proměněnou ve víno - nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří načerpali vodu, to věděli - zavolal si ženicha a řekl mu: "Každý člověk předkládá nejdříve dobré víno, a teprve až se hosté podnapijí, víno horší; ale ty jsi uchoval dobré víno až do této chvíle." To byl v galilejské Káně počátek znamení, která Ježíš učinil; tím zjevil svou slávu, a jeho učedníci v něj uvěřili. Potom se odebral se svou matkou, se svými příbuznými a učedníky do Kafarna a zdrželi se tam jen několik dní.

KŘEŠŤANSKÝ OPTIMIZMUS

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

Říká se, že křesťan je zásadní optimista. Proto život z víry vtiskuje zvláštní usměvavé rysy do obličeje, milou dobromyslnost v jednání s lidmi. Tato představa je tak obecná, že by se dal sotva jinak vylíčit farář ze Zapadlých vlastenců nebo Západu u Raise. Takový je i sv. Prokop ve Vrchlického „Legendě“, takoví jsou kněží v románech Timmermansových, Van Coolenových, tak vypadá i farář v Goethově „Heřmanu a Dorotce“. Vypadal tak nějak podobně sv. Petr nebo jiní apoštolové? Snad by se dal tak namalovat sv. Jan ve stáří, který si podle legendy hrál s křepelkou. Těžší je představit si jako dobráckého človíčka Apoštola národů sv. Pavla nebo strhující kazatele jako byli sv. Bernard, Jan Kapistrán. Výrazy „optimista“ a „pesimista“ jsou v

obyčejné řeči většinou jen výrazem banálního, povrchního úsudku. Jede se autem a začnou zlobit brzdy. Jeden prohlásí: „Vraťme se! Není radno vydávat se na cestu s autem v takovém stavu.“ Druhý dodává naděje: „To nic není! To dojedeme!“ Prvnímu se říká pesimista, druhému optimista. Ale nechtěli bychom se spolehnout na úsudek ani prvního ani druhého. Úsudek skutečného mechanika je pro nás cennější než optimismus nebo pesimismus těch, kteří autu nerozumějí.

Optimismus a pesimismus někdy není nic jiného než povahový sklon. Někdo si stále dodává odvahy, druhý ji snadno ztrácí. Samozřejmě je příjemnější první povaha. Ale nedá se říci, že by na ni bylo větší spolehnutí. Žertovně se říká, že se časem stane pesimistou

každý, kdo se musí stýkat s neúnavným optimistou. Vidět dobro tam, kde není, je iluze stejně nebezpečná jako škarohlídství, které se bojí nebezpečí jež nehrozí.

Je to iluze zásadně nekřesťanská, protože Bible nás učí vidět zlo na každém kroku, a to zlo opravdové, tj. hřích. Chceme-li to tak nazvat, je křesťanství z tohoto hlediska nejpesimističtější světovým názorem. Vidí zlo tam, kde druzí omlouvají a svádějí vinu na okolnosti, na osud, na dědičnost, na nevědomost atd. Bible naopak odkrývá za vším neštěstím jeho první příčinu, tj. vědomou a dobrovolnou zlobu. Tu zlobu pak líčí v tak černých barvách, že nemůžeme ani dobře postihnout její hloubku. Laciná dobromyslnost všechny lidi dobrácky omlouvá. Nikdo prý není doopravdy zlý. Lidé mají sice občas popletenou hlavu a zlé nálady, ale to všechno je jenom nedůležitá, malá epizoda, asi tak jako malá sprška za krásného májového dne. Nakonec je dobrá i ona. Alespoň tak si to představují všechny idyly.

Kristus, který se krvavě potí a který umírá za hříchy světa i každého jednotlivce, se ovšem do takové idyly nehodí. Nač umírat pro něco, co je pouze maličký omyl a nedorozumění nebo slabost. Bůh Otec, který tuto oběť vyžaduje, by byl tvrdší a nemilosrdnější než jakýkoliv normální člověk. Bůh však ve skutečnosti vidí zlo i tam, kde ono uniká zrakům člověka.

Mimoto Bůh toto zlo zjevuje a chce, abychom den ze dne víc rostli v poznání hříchu vlastního i hříchů celého světa. Toto zlo, jak je odkrývá zjevení, má zvláštní, specifický charakter. Není to síla, které by se nedalo uniknout, není to slabost, která by se nedala zvládnout, není to neznalost, na kterou by náš rozum nestačil. Tyto prvky tu ovšem jsou, ale jenom jako důsledek něčeho předcházejícího: svobodného a vědomého rozhodnutí člověka.

Svobodné a vědomé rozhodnutí se však může změnit. Špatný úmysl se dá napravit, člověk žijící ve zlu se může obrátit. Je-li první stránka křesťanství hluboce pesimistická, je druhá stránka neoddelitelná od první, zásadně optimistická. Každé zlo se dá v tomto světě napravit a také se jednou definitivně napraví na konci světa konečným vítězstvím dobra.

Je tedy křesťan optimista? Bezpochyby! Ale v docela jiném, hlubším smyslu než v profánním. Kdosi, kdo také bojoval proti lacinému užívání slov, si představoval optimistu ne jako člověka, který snadno omlouvá a zastírá nepříjemnou skutečnost, ale jako toho, kdo vidí objektivně. Vidí i dobro i zlo. Nakonec však spočítá obojí, porovná a zjistí, že je dobra na světě daleko víc než zla, že tedy stojí za to žít.

Vypadá to pěkně, a přece ani toto pojetí není v jádře křesťanské. Naše víra neklade vedle sebe dobro a zlo jako dvě skutečnosti, které se porovnávají, abychom viděli, čeho je víc. Křesťanství uznává jako jedinou a opravdovou skutečnost jen dobro, které je dnes zasaženo zlem, jakoby nemocí. Ale tato nemoc je vyléčitelná a dojdeme zase k úplnému zdraví.

Křesťan tedy není optimista v tom smyslu, že by porovnával své zdraví a svou nemoc a s ulehčením zjistil, že je ještě víc zdravý než nemocný. Porovnává naopak tragickou vážnost své nemoci, ví že je smrtelná, kdyby se účinně neléčila. Ale věří současně, že svůj neduh vyléčí a že dojde k úplnému zdraví v Kristu, Vykupiteli a zachránci světa.

Optimismus křesťana je tedy nakonec tak úžasný, že nezná hranic. Je tak velký, že nepotřebuje iluzí, nepotřebuje si nic zakrývat, nepotřebuje umenšovat zlo. Může mu všude pohlédnout do očí, všude je odmaskovat, protože křesťan si je vědom své síly v Kristu, která všechno zlo nakonec přemůže.

VÁNOČNÍ NOVÉNA

(homílie J. Excellence Mons. Giovanni Coppy, čestného občana Drysic, bazilika sv. Petra, Řím)

Vánoční novéna je nám stále tak drahá. Každý večer to zde v bazilice sv. Petra jasně dokazuje vaše přítomnost. Latinské zpěvy, jež večer co večer přednáší schóla, jsou tytéž, které jsme zpívali jako chlupci z oratoře před skoro 70 lety. Vnímáme už vánoční atmosféru: nejen díky těmto melodiím, jež jsou v liturgickém roce jedinečné, ale především proto, že nasloucháme evangeliím o Ježíšově narození, v jejichž četbě budeme pokračovat

v čase vánočním. Proto má novéna zcela zvláštní kouzlo.

Evangelia o Ježíšově dětství vyprávějí události, jež předcházely narození Jana Křtitele a Ježíše-Mesiáše, až po nalezení Ježíše v chrámě: prakticky 12 let Ježíšova života, dítěte a mladíka. Zaznamenali je pouze evangelisté Matouš a Lukáš, za použití dřívějších vyprávění; ústních i psaných. Zbývající dva evangelisté, Marek a Jan, o tom mlčí; ovšem Markovo evangelium začíná takto: „Začátek evangelia Ježíše Krista, Božího Syna“ (*Mk 1,1*) a evangelium podle Jana má slavný prolog: „Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh... A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi“ (*Jan 1,1.14*). Jsou to dvě vyjádření, jež mluví o věčném zrození Božího Syna, i když zmiňují ono narození v čase. Matouš a Lukáš naopak rozprávějí o okolnostech jeho lidského narození, na stránkách vytvořených s mimořádnou moudrostí, jež uvádějí do vzájemného harmonického vztahu oba Zákony, v husté síti duchovních odkazů. Evangelia dětství už obsahují celé evangelium.

Dnes se nám líčila Mariina návštěva u sestřenice Alžběty. Je to stať nesmírně bohatá na teologii i poezii. Maria slyšela od anděla Gabriela, že Alžběta, pokročilého věku a neplodná, konečně čeká se Zachariášem syna. Maria se k ní rychle ubírá, překonávajíc více než 150 kilometrovou vzdálenost mezi Nazaretem a krajem kolem Jeruzaléma, kde žijí rodiče. Zastavme se u teologických obsahů tohoto vyprávění.

Především: Kristus je Pán, jak říká Alžběta, která nazývá Marii „matka mého Pána“ (*Lk 1,43*). Titul Pán, *kyrios*, je vlastní Mesiáši, vzkříšenému pro naši spásu. Přichází, aby nás zachránil. S Ním začíná vstup Boha do světa. On nám ukazuje milosrdenství Otce; On je naší láskou, naší touhou, naší radostí, jak pěje hymnus k počtě jeho Jména. Liturgie užívá slov *Písně písní* (2,8-14) a přirovnává ho k milovanému, který běží po horách, přeskakuje pahorky ke své snoubence, která je podle mystiků symbolem Církve a jednotlivé duše. Jan je prvním na světě, kdo pocítil jeho přítomnost, matka cítí jeho živé pohnutí pod svým srdcem. Už tehdy se raduje z Ježíšovy blízkosti, jako se bude tradovat coby „přítel ženicha“ (*Jan 3,29s*), když začne své poslání Předchůdce. Ježíš zachraňuje, Ježíš osvěcuje. Proto jsme ve zpěvu *Aleluja* zpívali krásnou antifonu O: „Ó, Vycházející, jase věčného

světla a slunce spravedlnosti: přijď a osvěť toho, jenž dlí v temnotách a v stínu smrti“. Jan ho již vnímá jako světlo, jako život, jako spásu.

S Ježíšem přichází Duch svatý: jestliže Alžběta „je naplněna Duchem svatým“ jak říká Lukáš (Lk 1,41), je to proto, že její syn už byl posvěcen, podle slov anděla k jeho budoucímu otci, jemuž oznamuje, že dítě bude „naplněno Duchem svatým už od mateřského lůna“ (Lk 1,15). Právem ji Alžběta nazývá „požehnanou“: slovy, která budou křesťané celého světa opakovat po staletí při modlitbě *Zdravas Maria*, jí říká: „požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého“ (Lk 1,42).

Na této stránce se pak skví Mariina víra. Zatímco Janův otec se k andělovým slovům postavil nevěřičně, Ona uvěřila a svým „Ano“ otevřela Kristu cestu do světa. Alžběta ji nazývá blahoslavenou, a tak pronáší první blahoslavenství, jež zaznívá v evangeliích: „Blahoslavená, která jsi uvěřila“ (Lk 1,45). Mariina víra je prototypem a vzorem víry nás

všech, protože Ona přijala Slovo, uvěřila Božímu Slovu, zcela se mu darovala a spolupracovala s Ním na spásu světa. Velmi správně říká exegetů H. Schuermann: „S Marii - 'matkou víry' - začala víra na zemi. Protože je 'matkou víry' stává se i tělesně matkou mesiáše... její mateřství nebylo jen fyzické, ale výsostně duchovní“. Velmi oprávněně tedy II. vatikánský koncil říká, že pro své mateřství. „blahoslavená Panna je v Církvi vzývána jako Orodovnice, Pomocnice, Prostřednice“ (LG 60).

Mohli bychom vést ještě další úvahy: např. o Mariině citlivosti, když se vydává na dlouhou a namáhavou cestu ke své sestřenici; a o radosti, kterou sebou přináší: jakmile ji totiž Alžběta spatřila, zaradovala se, a dítě se pohnulo v jejím lůně. Maria samotná propukne v zpěv *Magnificat*. Pravá radost klíčí v tom, kdo jako Maria, je plný Boha.

Milovaní bratři a sestry. Jistě bychom se nemohli nechat omámit konzumními a neomalenými

reklamami těchto dnů, když během novény slyšíme tak hluboké pravdy o Pánově narození. Prosme Marii, aby přišla navštívit i nás, jako onoho dne Alžbětu, a dala nám pochopit, že Ježíšův příchod nám má dát žít z Něho, přinést nám jeho Ducha, a dát nám lásku a radost. Nechme se vést k jesličkám Marii, Matkou víry a prostřednicí milosti.

VÁNOCE 2006

Salvator mortis naturae est in mundo
(Ihesus homo)

Benedictus PP XVI

In Nativitate Domini
2006

"Il segno di Dio è il bambino"

(homílie Benedikta XVI. o půlnoční mši svaté ve vatikánské bazilice, 25. prosince 2006)

Drazí bratři a sestry,
právě jsme v evangeliu slyšeli slova, která Andělé ve Svaté noci řekli pastýřům a kterými na nás dnes volá Církev: „V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel – to je Kristus Pán. To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko zavinuté do plének a položené v jeslích.“ (Lk 2,12).

Nic zázračného, nic mimořádného, nic velkolepého nebylo dáno pastýřům jako znamení. Uvidí jenom dítě zavinuté do plének, které - jako všechny děti - potřebuje mateřskou péči; dítě, které se narodilo ve stáji a proto neleží v kolébce, ale v dobytčím žlabu. Znamením Božím je dítě se svou potřebou pomoci a ve své chudobě. Jenom srdcem mohou pastýři nahlédnout, že v tomto dítěti se stala skutečností předpověď proroka Izaiáše, kterou jsme slyšeli v prvním čtení: „Hle, dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni.“ (Iz 9,5). Ani nám není dáno jiné znamení. Anděl Boží zve skrze poselství Evangelia také nás, abychom se vydali spatřit srdcem dítě, které leží v jeslích. Božím znamením je prostota. **Znamením**

Božím je dítě. Znamením Božím je to, že On se pro nás stává maličkým. Toto je jeho způsob kralování. Nepřichází s mocí a v zevnější velkoleposti. Přichází jako dítě, které je bezbranné a potřebuje naši pomoc. Nechce nás ovládnout silou. Zbavuje nás strachu ze své velikosti. Žádá naši lásku: proto se stává dítětem. Nic jiného od nás nechce než naši lásku, jejíž prostřednictvím si bezděky osvojujeme jeho cítění, jeho myšlení a jeho vůli – naučíme se žít s Ním a praktikovat s Ním také pokoru odříkání, která je

součástí podstaty lásky. Bůh se stal maličkým, abychom jej mohli pochopit, přijmout Jež a milovat Jež. Církevní Otcové našli v řeckém překladu Starého Zákona u proroka Izaiáše jedno slovo, které cituje také Pavel, aby ukázali, jak byly předpovězeny nové cesty Boží už ve Starém Zákoně. Čte se tam: „Bůh se rozhodl zkrátit své Slovo, zkrátil jej“ (*Iz 10,23; Řím 9,28*). Otcové to interpretovali ve dvojím smyslu. Syn samotný je Slovem, *Logos*; věčné Slovo se stalo maličkým – tak maličkým, že se vešlo do jeslí. Stalo se dítětem, aby se nám (Slovo) stalo pochopitelným. Tak nás Bůh učí milovat maličké. Učí nás tak milovat slabé. Učí nás tímto způsobem úctě k dětem. Betlémské dítě směřuje náš pohled na všechny trpící a zneužívané děti, narozené i nenarozené. Na děti, které jsou jako vojáci vsazeny do světa násilí; na děti, které musí žebrot; na děti, které trpí bídou a hladem; na děti, které nezakouší žádnou lásku. V nich ve všech je Betlémské dítě, které nás volá k odpovědnosti; Bůh, který se stal maličkým, nás volá k odpovědnosti. Modleme se tuto noc, aby záře Boží lásky pohladila všechny tyto děti, a prosme Boha, aby nám pomohl podílet se na ní, aby byla respektována důstojnost dětí a aby všechny ozářilo světlo lásky, kterou má člověk zapotřebí víc než hmotné věci nutné k přežití.

Tím jsme došli ke druhému významu, který Otcové našli ve větě: „Bůh zkrátil své Slovo“.

Slovo, které nám Bůh sděluje v Písmu svatém, se postupem času stalo zdlouhavým. Slovem zdlouhavým a komplikovaným nejen pro lidi prosté a negramotné, ba dokonce ještě více pro znalce Písma, pro učence, kteří se se samozřejmostí pouštěli do podrobností a příslušných problémů, ale už se takřka nedokázali dopracovat uceleného pohledu. Ježíš „zkrátil“ Slovo – a dal nám spatřit jeho hlubokou prostotu a jednotu. Všechno to, co nás učí Zákon a Proroci, je shrnuto – říká – v těchto slovech: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí... Miluj svého bližního jako sám sebe“ (*Mt 22,37-40*). To je vše – celá víra je shrnuta do tohoto jediného aktu lásky, který zahrnuje Boha i lidi. Okamžitě však vyvstávají otázky: Jak můžeme milovat Boha celou naší myslí, když Jež stěží můžeme dohledat svou schopností myslet? Jak Jež milovat celým naším

srdcem a naší duší, když Jej srdce dohlédne jen zdálky a ve světě přitom vnímá četná protirečení, která nám Jeho tvář zahalují? V tomto bodě se potkávají ony dva způsoby, kterými Bůh „zkrátil“ své Slovo. Není už daleko. Není už neznámý. Není už našemu srdci nedostižný. Stal se pro nás dítětem a rozptýlil tak každou nejasnost. Stal se našim bližním a restauroval tak obraz člověka, který se často jevil málo přívětivým. Bůh se pro nás stal člověkem. Daroval sebe sama. Udělal si na nás čas. On, který je Věčnost překračující čas, přijal čas za svůj, povznesl náš čas k sobě. Vánoce se staly svátkem darů, aby byl napodobován Bůh, který nám dal sebe samého. Nechme, aby se našeho srdce, naší duše a naší mysli dotknula tato skutečnost! Mezi tolika dary, které kupujeme a dostáváme, nezapomeňme na ten pravý dar: darovat si vzájemně něco z nás samých! Darovat si vzájemně náš čas. Otevřít náš čas Bohu. Rozplyne se tak nervozita. A zrodí se tak radost, zrodí se tak slavnost. Připomeňme si u svátečního stolu těchto dnů Pánovo slovo: „Když strojíš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, ale ty kteří sami nejsou nikým pozváni a nejsou s to pozvat tebe“ (srov. *Lk 14,12-14*). A to také znamená: když dáváš Vánoční dárky, nedávej jen těm, kteří tě sami také obdarují, ale obdaruj ty, kteří od nikoho nic nedostanou a sami nemohou nic dát. Tak jednal sám Bůh: On nás zve na svoji svatební hostinu, což mu nemůžeme oplatit, ale můžeme to jen přijmout. Napodobme jej! Milujme Boha a od Něho také člověka, abychom pak v lidech nově odhalili Boha!

Tím se otevírá i třetí význam tvrzení o Slovu, které se stalo „kratším“ a „maličkým“.

Pastýřům bylo řečeno, že najdou dítě ve žlabu pro zvířata, která byla pravými obyvateli stáje. Otcové vyvodili z četby Izaiáše (1,3), že u Betlémských jeslí byli vůl a osel. A zároveň text interpretovali v tom smyslu jakoby to byl symbol židů i pohanů – tedy celého lidstva – kde každý svým způsobem potřebuje spasitele: onoho Boha, který se stal dítětem. Člověk má k životu zapotřebí chléb, plod země a své práce. Avšak nežije jenom chlebem. Potřebuje stravu pro svou duši: potřebuje smysl, který naplní jeho život. Zvířecí žlab se tak pro Otce stal symbolem oltáře, na kterém spočívá Chléb, kterým je samotný Kristus: pravý pokrm našich srdcí. A znovu Jej vidíme, jak se stal maličkým: ve skromné zjevu hostie, v kousku chleba nám On dává sebe sama. To všechno nám říká znamení, které bylo dáno pastýřům a které je dáno nám: dítě, které nám bylo dáno; dítě, ve kterém se Bůh stal pro nás maličkým. Prosme Pána, aby nám daroval milost hledět tuto noc na Betlém s prostotou pastýřů a obdržet tak radost, s níž se vraceli domů (srov. *Lk 2,20*). Modleme se, aby nám dal pokoru a víru, s níž svatý Josef hleděl na dítě, které Maria počala z Ducha svatého. Prosme, aby nám dal dívat se na Něho s tou láskou, s níž Jej pozorovala Maria. A modleme se, aby tak světlo, které viděli pastýři, osvítilo také nás a dovršilo na celém světě to, co andělé oné noci zpívali: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, ve kterých má Bůh zalíbení“. Amen!

URBI ET ORBI

Salvator noster natus est in mundo“ (Missale Romanum)

„Náš Spasitel přišel na svět“! Dnešní noc jsme v našich kostelech opět uslyšeli tuto zprávu, která si beze změny navzdory staletím uchovává svoji svěžest. Je to nebeská zpráva, která vybízí odložit obavy, protože nastala „veliká radost pro všecken lid“ (Lk 2,10). Je to zvěst naděje, protože oznamuje, že oné noci před dvěma tisíci lety „se v městě Davidově narodil Spasitel – to je Kristus Pán“ (Lk 2,11).

Tehdy - pastýřům utábořeným v Betlémském údolí, dnes – nám, všem obyvatelům tohoto našeho světa, vánoční Anděl opakuje: „Narodil se Spasitel; nám se narodil, pojďme a klaňme se mu!“

Má však ještě dnes „Spasitel“ nějakou hodnotu a význam *pro člověka třetího tisíciletí*? Je „Spasitel“ ještě zapotřebí člověku, který dosáhl Měsíce a Marsu a chystá se dobývat vesmír; člověku, který bez omezení zkoumá tajemství přírody a dokáže rozluštit dokonce i podivuhodné kódy lidského genomu? Potřebuje Spasitele člověk, který vynalezl interaktivní komunikaci a který brázdí virtuální oceán *internetu* a díky nejmodernějším a nejpokročilejším massmediálním technologiím učinil nyní ze Země, z tohoto velkého společného domova, malou globální vesnici? Tento člověk jednadvacátého století se prezentuje jako jistý a soběstačný tvůrce vlastního osudu, zanícený stavitel neoddiskutovatelných úspěchů.

Zdá se, ale není tomu tak. Stále se umírá hladem a žízní, nemocemi a bídou. I v tomto čase hojnosti a nezřízeného konzumu. Existuje stále někdo, kdo je otrokem, vykořisťovaným a potupeným ve své důstojnosti; kdo je obětí rasové či náboženské nenávisti a komu je netolerancí a diskriminací, politickými zásahy a fyzickým či morálním nátlakem bráněno ve svobodném vyznávání vlastní víry. Existují takoví, kteří vidí, jak je jejich vlastní tělo či jejich blízkých, zejména dětí, trápeno zbraněmi, terorismem a všemi druhy násilí i v době, v níž každý vzývá a pro všechny vyhlašuje pokrok, solidaritu a mír. A co říci o těch, kteří jsou zbaveni naděje a donuceni opustit svoje domovy a vlast, aby hledali životní podmínky hodné člověka někde jinde? Co dělat pro ty, kteří jsou podvedeni

lacinými proroky štěstí, kteří jsou křehcí ve svých vztazích a neschopní vzít na sebe stálou odpovědnost za svou přítomnost i svou budoucnost, kráčejí tunelem samoty a často končí jako otroci alkoholu či drog? Co si pomyslet o těch, kteří volí smrt a přitom se domnívají, že velebí život?

Jak neslyšet, že právě z hloubi tohoto radujícího se i zoufajícího lidstva vychází drásavé volání o pomoc? Jsou Vánoce: dnes přichází na svět „pravé světlo, které osvěcuje každého člověka“ (Jan 1,9). „Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi“ (*ibid.*1,14), prohlašuje evangelista Jan. Dnes, právě dnes, Kristus znovu přichází „mezi své“ a tomu, kdo ho přijme, dává „moc stát se Božím dítětem“; nabízí příležitost zahlédnout božskou slávu a sdílet radost Lásky, která se v Betlémě stala člověkem pro nás. Dnes, také dnes, „náš Spasitel přišel na svět“, protože ví, že Ho potřebujeme. Navzdory tolikerým formám pokroku, lidská bytost zůstala stejnou jako vždycky: *svobodou napjatou mezi dobrem a zlem, mezi životem a smrtí*. A právě tam, v jejím nitru, které Bible nazývá „srdcem“, má vždycky zapotřebí být „spasena“. A v současné, postmoderní epoše potřebuje Spasitele snad ještě více, protože společnost, v níž žije, se stala komplikovanější, a ohrožení její osobní a morální integrity jsou zálužnější. Kdo ji může bránit, ne-li Ten, který ji miluje do té míry, že obětuje na kříži svého jednorozeného Syna jako Spasitele světa?

„*Salvator noster*“, Kristus je Spasitelem také dnešního člověka. Kdo dá věrohodně zaznít tomuto poselství naděje ve všech končinách Země? Kdo se přičiní, aby bylo uznáno, bráněno a prosazováno integrální dobro lidské osoby, jakožto podmínky míru, při respektování každého muže i každé ženy v jejich vlastní důstojnosti? Kdo pomůže pochopit, že dobrou vůlí, rozumností a umírněností je možné vyhnout se tomu, aby se spory vyostřily, a namísto toho, aby vyústily do spravedlivých řešení? S hlubokými obavami myslím v tento sváteční den na oblast Středního Východu, poznamenaného nesčetnými, vážnými krizemi a konflikty, a toužím po tom, aby se otevřel perspektivám spravedlivého a trvalého míru v úctě k nezcizitelným právům národů, které ho obývají. Vkládám do rukou božského Betlémského Dítěte příznaky opětovného navázání dialogu mezi Izraelci a Palestinci, jehož jsme svědky v těchto dnech, a naději dalšího potěšujícího vývoje. Doufám, že po tolika obětech, destrukcích a nejistotách přežije a rozvine se demokratický Libanon, otevřený pro druhé v dialogu s kulturami a náboženstvími. Vyzývám ty, kteří mají v rukách osudy Iráku, aby skončili s krutými násilnostmi, kterými krvácí tato země, a každému jeho obyvateli byla zajištěna normální existence. Prosím Boha, aby ve Srí Lance došla u válčících stran sluchu touha jejich obyvatel po bratrské a solidární budoucnosti; aby v Darfuru a kdekoli v Africe byl učiněn konec bratrovražedným konfliktům, a co nejdříve byly ošetřeny otevřené rány na těle tohoto Kontinentu, upevnily se procesy smíření, demokracie a pokroku. Kéž Božské Dítě, Kníže pokoje uhasí ohniska napětí, která činí nejistou budoucnost jiných částí světa, v Evropě, jakož i v Latinské Americe.

„*Salvator noster*“: toto je naše naděje, to je zpráva, kterou Církev nechává zaznít i o letošních Vánocích. Svým Vtělením – říká 2.vatikánský koncil – se Boží Syn jistým způsobem spojil s každým člověkem (srv. *Gaudium et spes*, 22). Narození Hlavy je proto také narozením těla, jak podotýká svatý papež Lev Veliký. V Betlémě se narodil křesťanský lid, mystické tělo Kristovo, ve kterém je každý článek vnitřně spojen s druhým v úplné solidaritě. *Náš spasitel se narodil pro všechny*. Musíme jej hlásat nejen slovy, ale také celým našim životem a dávat světu svědectví jednotných a otevřených společenství, v nichž kraluje bratrství a odpuštění, přijetí a vzájemná služba, pravda, spravedlnost a láska.

Společenství spasené Kristem. To je pravá podstata Církve, která se živí jeho slovem a jeho eucharistickým Tělem. Pouze opětovným objevováním obdrženého daru může Církev všem dosvědčovat Krista Spasitele; činí to s nadšením a zaujetím při plném respektování každé kulturní i náboženské tradice; činí tak s radostí a ví, že Ten, kterého hlásá, *neodnímá nic z toho, co je autenticky lidské*, ale přivádí to ke svému dovršení. Vpravdě přijde Kristus zničit pouze zlo, pouze hřích; zbytek, všechno ostatní pozvedne a zdokonalí. Kristus nás neosvobozuje *od* našeho lidství, ale *skrze* ně; nezachraňuje nás *před* světem, ale přišel *na* svět, aby svět *skrze* Něho byl spasen (srv. Jan 3,17).

Drazí bratři a sestry, ať jste kdekoli, kéž vás dostihne toto poselství radosti a naděje: *Bůh se stal člověkem v Ježíši Kristu*, narodil se z Panny Marie a znovu se dnes rodí v Církvi. Je to On, kdo všem přináší lásku nebeského Otce. *On je Spasitelem světa!* Nebojte se, otevřete mu srdce, přijměte Ho, aby se jeho Království lásky a pokoje stalo společným dědictvím všech. Šťastné Vánoce!

ZNAMENÍ NEMLUVNĚTE

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

Slyším vždycky, že velikonoce jsou největším a hlavním svátkem. Ale mně se daleko víc líbí vánoce. Ne proto, že by tu bylo víc sentimentality, ale z náboženských důvodů. Vždycky mě víc přitahovala myšlenka příchodu Boha do tohoto světa, než myšlenka zmrtvýchvstání. - To mi řekla jednou při exerciciích jistá dáma. Měla to být námitka proti církevnímu roku? To jistě ne! Není to vlastně vůbec žádná objekce. Je to vyjádření dojmu. Ten dojem pak není zásadně zmýlený. Vyjadřuje spíš dogmatickou pravdu, že jsou všechna tajemství víry spojena a že z jistého obzoru se jeví každé mystérium jako prvotní a základní.

Vánoce jsou svátek příchodu Boha v náš svět. To pak je jedna ze základních biblických idejí. Filosofie a umění je hledání Boha ve výšinách, chvályhodný ale většinou neúspěšný výstup. V Bibli naopak Bůh hledá člověka a sestupuje k němu. Jakým způsobem a v jaké formě?

Bůh, který sestupuje, se zjevuje lidem především tak, jak jej oni sami jsou schopni pochopit. Přináší jim v nadlidské míře to, čeho si oni sami nejvýš váží. Primitivní člověk si na prvním místě nejvíce váží síly. Vždyť je potřebná k životu. Bez ní se v boji o existenci neobstojí. Jednotlivec najde ovšem oporu v silném kmeni, ke kterému patří. Ale je-li sám národ slabý? Pak se jeho existence stává nebezpečnou. Pomoc shůry se tedy projeví jako zjevení Boží síly.

Takovým slabým kmenem uprostřed velkých mocností byli i Izraelité Starého zákona, stále ohroženi ze všech stran. Proto se první „muži Boží“ ve Starém zákoně objevovali jako mimořádní heroičtí siláci. Těžko si je dovedeme v konkrétním životě představit. Viděl jsem kdysi katechetický film o Samsonovi. Nevím, kde všude hledali herce, který by

ho vhodně představoval. Nakonec našli skutečně nějakého obra s býčím krkem a hroznými svaly. Ten ovšem nepůsobil sympaticky a těžko by v něm někdo viděl Božího muže. Ale představitost biblických scén není nikdy snadná. Žijeme v příliš odlišném prostředí. Jistý je jenom obsah vypravování. Boží pomoc sestoupila k slabým a utlačovaným ve formě síly, která byla nad všecko očekávání.

Ale přesto je tato síla jakoby nestálá. Samson poruší Boží příkaz, síla ho opustí. Na konci života se obrátí k Bohu v úpěnlivé modlitbě, síla se mu vrátí. Tato okolnost je velmi silně zdůrazněna. Ve formě síly sestoupil k člověku Bůh sám. Tento motiv se později v dějinách Izraele často opakuje: Bůh dělá slabé lidi silnými. Proto se také jako silní projeví. David zabije obra Goliáše (srv. 1Král 17). Je sice mladý a malý, ale převyšuje svého protivníka hbitostí reakcí. Není divu, že si podobným stylem líčili Židé i budoucího Mesiáše. Má natrvalo vysvobodit svůj lid a přemoci všechny nepřátele. Bude se jmenovat Emmanuel (Iz 7,14) „Bůh s námi“, anebo „Silný Bůh“ (Iz 9,6).

Jaké chyby se dopustili Židé, když rozvíjeli tyto představy o silném Mesiáši? Nejsou snad úplně v biblické linii? Čím víc Bůh k nám sestupuje, tím víc se má stupňovat jeho moc. Logika je tu jasná, a přece jen z ní vyplynul pomýlený závěr. Ze dvou prvků zjevení se rozvinul jenom jeden. Bůh dává svým věrným sílu. Dá ji tedy plnou a vrchovatou měrou Mesiáši. Správné předpoklady a správný závěr. Ale je tu i druhá stránka Božích zjevení. Hospodin při všech okolnostech dokazuje, že sílu dává on sám, že člověk sám je slabý. I tato stránka se tedy projevila při příchodu Mesiáše vrcholnou měrou. Co je v lidské společnosti slabší než právě narozené nemluvně, ve všem závislé na pomoci ostatních.

Setkáváme se tedy při Božím zrození s tajemnou antinomií, spojením protikladů, harmonií mezi nejvyšším a nejnižším vnímatelným tónem. Bůh sestupuje na zem v celé své slávě a moci. To se zdůrazňuje biblickým motivem andělů a jejich zpěvem. Jejich přítomnost je známka přítomnosti Boží. Tato Boží moc se vtěluje do člověka, ne v plné síle a mužnosti, ale do nemluvně položeného v jeslích.

Toto spojení síly a slabosti je známka přítomnosti Boží. V řádu přírody se podobný úkaz nevyskytuje. Židé tomuto znamení z velké části neporozuměli. Divíme se jejich zaslepenosti. Sotva si však uvědomujeme, že je tato antinomie stálým kamenem úrazu i pro naši víru, a to ve všech okolnostech. Vidíme např., že církev prospívá, že rostou katolické školy a spolky, že mají katolíci vliv v politice. S povděkem to přijímáme a děkujeme za to, že je s námi Bůh. Jsme však schopni vidět sílu Boží i v pronásledování, v neúspěších, v likvidaci církevních institucí? Na II. vatikánském sněmu pranýřovali Otcové tzv. triumfalismus. Mínili jím tuto neschopnost uvidět Boží sílu i v slabostech církve.

Týž problém se v tisícových obměnách naskytuje v denním životě jednotlivců. Máme úspěch? Dovedeme něco, máme talent? Rádi uznáme, že to jsou Boží dary, že je prozřetelnost s námi. Jakmile však přijde nemoc, neúspěch, neschopnost, víra v sílu Boží, která je v nás skrze Ducha svatého, rapidně ochabuje.

Takovým způsobem zaostřujeme svůj pohled i na druhé. Za důležité a vlivné pokládáme jenom ty, kdo mají moc a sílu a kdo se takoví jeví. Bezmocnými pohrdáme nebo se k nim stavíme jako dobrodinci a jejich zachránci. Nenapadlo nás nikdy, že právě jejich modlitba bývá nejsilnější.

Z tohoto hlediska není svátek vánoc daleko od znamení velikonoc. Příchod Boží nám má dát i tu sílu, abychom dovedli přehodnotit své hodnoty. Připomíná nám to i svátek sv. Štěpána, prvního mučedníka, hned po radostné zvěsti vánoční. Ale ta musí proniknout i sem. Jen tak bude vánoční radost úplná.

GLORIA A DIO NEL PIÙ ALTO DEI CIELI

(homílie J. Excellence Mons. Giovanni Coppy o II. nešporách slavnosti narození Páně ve svatopetrské bazilice)

Nešpory, které slavnostně slavíme, nám svou prozíravou strukturou připomínají trojí význam vánoc, které nás rok co rok naplňují radostí: věčné zrození Slova z lůna Otce; jeho narození z lůna Panny Marie v Betlémě; a jeho narození v nás.

Věčné zrození. Hymnus nešpor začínal takto: „Ó Kriste, vykupiteli světa, Otcův jednorozený, který ses tajemně přede všemi věky zrodil z Otce, Ty, Otcovo světlo a jase, věčná nadějí nás všech, slyš modlitby, kterými se k Tobě ve světě obrazení tvoji nepatrní služebníci“. Poté jsme zpívali mesiánský žalm 110, a opakovali slova Otce, jimiž se k Němu obrací: „Ode dne zrození je ti určeno vládnout v posvátném lesku, zrodil jsem tě jako rosu před jitřenkou“ (Žl 110/109,3). Otec od věků rodí Syna v „tajemném tichu“ nekonečných prostorů, abychom použili výrazu sv. Maxima Vyznavače, a vylévá na Něj své božství: „Bůh z Boha, Světlo ze Světla, pravý Bůh z pravého Boha, stejné podstaty s Otcem“. Vánoce jsou oslavou Boha Otce, jenž ze svého srdce zplodil Syna, jak zpívají andělé nad betlémskou jeskyní: „**Sláva na výsostech Bohu**“.

Slovo se rodí v čase. Právě dnes se nám scéna jeslí stává současnou. „Dnes se narodil Kristus, dnes se ukázal Spasitel“, budeme zpívat za chvíli, než sejdem k hrobu svatého Petra ke zpěvu *Magnificat*. Dnes se Slovo stává tělem, stává se jedním z nás, rodí se v chudobě, aby umřelo na kříži a smířilo člověka s Bohem, jak znovu slyšíme od andělů: „Pokoj na zemi lidem, v nichž má Bůh zalíbení“. Sv. Maxim, který je význačným teologem vtělení a mučedníkem pro svou víru v Něho, píše, že Slovo nám ukazuje „nejniternější základ, můžeme-li to tak říct, otcovské dobroty“ (*Ad Thal. LX; MG 90,621*). Pro ponížení Slova v Betlémě, „nás Otec přenesl do království svého milovaného Syna, v němž máme vykoupění, odpuštění hříchů“, jak jsme zívávali v Kantiku.

Ale Ježíš přišel, aby se narodil v srdci každého z nás. Kdyby k tomuto narození nedošlo, Bůh by zmizel z našeho obzoru, jesličky by se zúžily na hračku, jak se zdá, že k tomu dochází na tomto sešlém a zchoulostivěném Západě, který se dnes dokonce bojí vyslovit slovo vánoc. Sv. Maxim dále říká, Slovo „neuskutečnilo tajemství vtělení pro sebe, nýbrž pro nás“ (*ibid, LIX; MG 90,609*). Mohli bychom vytvořit celou antologii a citovat místa, kde Otcové Církve opakují: Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal Božím“. A přece pro naše hříchy naráží toto narození na tolikeré překážky, tolikeré těžkosti. P. Pierro Teilhard de Chardin právem napsal: „Je-li Bůh sám v sobě dokonalý, nicméně neskončil se zrozením v nás“ (*Le coeur de la matière*). Kolik je v nás výčitek, když vidíme, že toto bohatství vánoc je často mrtvou literou, a my jsme k nekonečné Boží něžnosti necitelní. Proto nám dnes liturgie vkládá na rty slova druhého žalmu, *De profundis*: „Z hlubin volám k Tobě, Hospodine, Pane, vyslyš hlas můj... Kdybys choval v paměti viny, kdo obstojí? Ale u tebe je odpuštění, abychom ti mohli v bázni sloužit“ (Žl 129/130,1-4).

Drahé sestry, drazí bratři. Vskutku jsme velmi ubozí, ale Slovo sestoupilo až k nám, aby nás pozvedlo až k sobě. Dobře slavit vánoc tedy znamená nechat se přetvořit Ježíšem, tichým a pokorným srdcem, opustit hřích, prahnout po svatosti. Ať Maria, jejíž zpěv chvály budeme za okamžik opakovat, nám pomáhá žít jako pravé děti Otce, vloží Dítě Ježíše do naší náruče a dá mu růst v nás. Prosme ji takto s papežem Benediktem: „Svatá Maria, Matko Boží, Tys dala světu pravé světlo, Ježíše, svého Syna – Božího Syna. Ty ses zcela oddala Božímu povolání a stala se tak pramenem dobroty, který z Něj vyvěrá. Ukaž nám Ježíše. Přiveď nás k Němu. Uč nás Ho poznávat a milovat, abychom i my byli schopni pravé lásky a uprostřed vyprahlého světa dokázali být prameny živé vody“ Amen.

TE DEUM

(Benedikt XVI. v homílii při poděkování za uplynulý rok)

Páni kardinálové, ctihodní bratři v biskupské a kněžské službě, vážení představitelé, drazí bratři a sestry!

Shromáždili jsme se ve Vatikánské bazilice, abychom na závěr roku vzdávali díky Pánu společným zpěvem *Te Deum*. Srdečně děkuji vám všem, kteří jste se se mnou chtěli spojit při této významné příležitosti. Zdravím nejprve pany kardinály,

ctihodné bratry v biskupské a kněžské službě, řeholníky a řeholnice, zasvěcené osoby a věřící laiky, kteří reprezentují celou Římskou církevní komunitu. Zdravím zvláště primátora města Říma a další přítomné autority. V tento večer 31.prosince se protínají dvě různé perspektivy: jedna se pojí s koncem občanského roku, druhá se slavností Matky Boží, Panny Marie, kterou se končí oktáva Narození Páně. První událost je společná všem,

druhá je vlastní věřícím. Jejich protnutí uděluje těmto nešporám jedinečný charakter s výjimečnou duchovní atmosférou, která vybízí k reflexi.

První, velmi sugestivní téma, souvisí s dimenzí *času*. V posledních hodinách každého solárního roku jsme svědky určitých opakovaných světských „ritů“, které jsou v soudobém kontextu proniknuty převážně zábavou, prožívanou nezřídka jako únik z reality, jako exorcizace jejich negativních aspektů a naklánění si vrtkavé štěstěny. Jak odlišný musí být postoj křesťanského společenství! Církev je povolána prožívat tyto hodiny s pocity Panny Marie. Je spolu s Ní zvána nazírat dítě Ježíše, nové Slunce, vycházející na horizontu lidstva, a potěšena jeho světlem snaží se představit mu „radost i naděje, smutek i úzkost lidí naší doby, zvláště chudých a všech, kteří nějak trpí“ (2.

vatikánský koncil, *Gaudium et spes*,1).

Střetávají se tu dvě odlišná hodnocení dimenze „času“: jedna kvantitativní a druhá kvalitativní. Z jedné strany solární cyklus se svými rytmy; z druhé ta, kterou svatý Pavel nazývá „plnost času“ (*Gal 4,4*), tj. vrcholný moment dějin světa a lidského rodu, kdy se na svět narodil Syn Boží. Čas příslibů se naplnil, a Mariino těhotenství se nachýlilo k závěru, „země – jak praví Žalm – vydala plod“ (*Ž 66,7*). Příchod Mesiáše, předpověděný proroky je kvalitativně nejvýznamnější událostí celých dějin, do níž se sbíhá celý jejich smysl a plnost. Boží rozhodnutí nejsou podmíněna historicko-politickými souřadnicemi, ale je to naopak událost Vtělení, která „naplňuje“ dějiny smyslem a významem. Toto můžeme my, kteří přicházíme dva tisíce let po té, potvrdit takříkajíc *a posteriori*, poněvadž známe Ježíšovy osudy až do jeho smrti a vzkříšení. Jsme zároveň svědky jeho slávy a jeho

pokory, nezměrné hodnoty jeho příchodu a nekonečného respektu Boha k nám lidem a k našim dějinám. On nenaplnil čas tak, že by se do něho vložil zvenčí, nýbrž „zevnitř“ tím, že se stal maličkým semínkem a přivádí tak lidstvo k jeho plné zralosti. Tento Boží styl potřebuje čas dlouhých příprav, aby dospěl od Abrama k Ježíši Kristu, a aby dějiny po Mesiášově příchodu neskončily, ale pokračovaly ve svém zdánlivě stejném průběhu, ve skutečnosti však navštívené Bohem a nasměrované ke druhému a definitivnímu příchodu Páně na konci času. Můžeme říci, že reálným symbolem toho všeho je svátost Mariina Mateřství, které je událostí zároveň lidskou i božskou.

V Listě Galat'anům, který jsme před chvílí slyšeli, svatý Pavel praví: „Bůh poslal svého Syna, narozeného ze ženy“ (*Gal 4,4*). Origenes to komentuje: „Dobře si všimni, že neříká: narozen *skrze* ženu, nýbrž narozen *ze* ženy“ (*Komentář k listu Galat'anům*, PG 14, 1298). Tento bystrý postřeh velkého církevního exegety a spisovatele je důležitý: kdyby se totiž Syn Boží narodil pouze „skrze“ ženu, nepřijal by reálně naše lidství, což se právě stalo tím, že přijal tělo „ze“ ženy. Mariino Mateřství je tedy pravé a plně lidské. Ve výrazu

„Bůh poslal svého Syna, narozeného ze ženy“, je kondenzována základní pravda o Ježíšovi jako božské Osobě, která plně přijala naši lidskou přirozenost. On je Synem Božím, je zrozen z Něho a *současně* je synem ženy, Marie. Přichází z ní. Je z Boha a z Marie. Proto se Ježíšova Matka může nazývat Matkou Boží. Tento titul, který zní v řečtině *Theotókos*, se poprvé objevuje právě v okolí egyptské Alexandrie, kde v první polovině třetího století žil právě Origenes. Byl však dogmaticky definován teprve dvě století poté, roku 431 na koncilu v Efezu, ve městě, které jsem měl to potěšení před měsícem navštívit během své apoštolské cesty do Turecka. Nemohu při vzpomínce na tuto nezapomenutelnou návštěvu nevyjádřit svou synovskou vděčnost svaté Matce Boží za zvláštní ochranu, které se mi v těchto milostivých dnech dostalo.

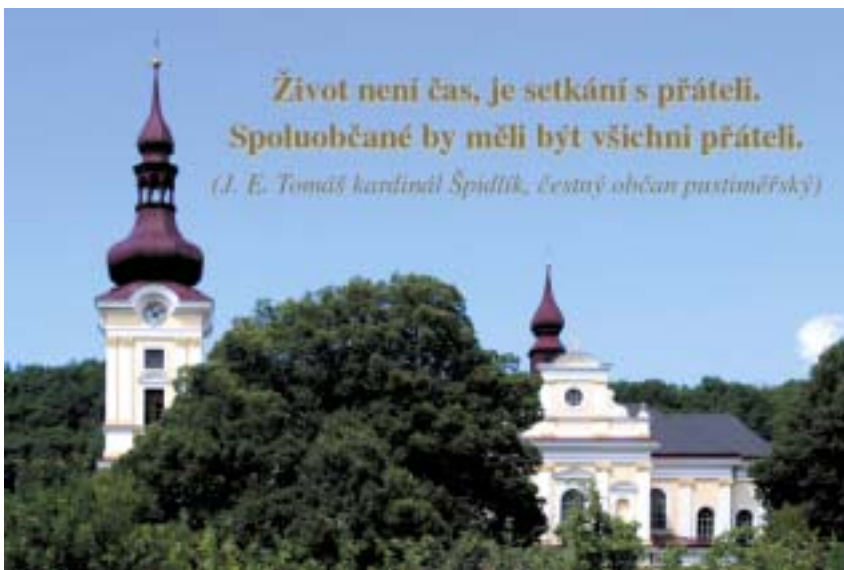

Theotókos, Matka Boží: pokaždé když recitujeme *Ave Maria*, obracíme se k Panně tímto jménem s prosbou „za nás hříšné“. Na konci roku cítíme potřebu obzvláště vzývat mateřskou přímluvu Nejsvětější Panny za město Řím, Itálii, za Evropu a za celý svět. Jí, která je Matkou vtěleného Milosrdenství, svěřujeme zejména situace, v nichž může pouze milost Pánova zjednat pokoj, útěchu a spravedlnost. „U Boha není nic nemožného“ (*Lk 1,37*), slyšela Nejsvětější Panna od anděla, který jí zvěstoval její božské mateřství. Maria uvěřila a proto je blahoslavená (srv. *Lk 1,45*). To co je člověku nemožné, stává se možnému, kdo věří (srv. *Mk 9,23*). Proto na závěr roku 2006 a na začátku roku 2007 prosme Matku Boží, aby nám vymohla dar zralé víry: víry, kterou bychom se chtěli připodobnit pokud možno té její víře, která je průzračná, opravdová, pokorná, a zároveň odvážná a proniknutá nadějí a nadšením pro Boží království, víře zbavené vší fatálnosti a cele připravené spolupracovat v plné a radostné poslušnosti k božské vůli, v absolutní jistotě, že Bůh nechce nic jiného než lásku a život vždy a pro všechny. Dopřej nám, ó Maria, autentickou a čistou víru. Buď vždy chválena a blahoslavena, svatá Matko Boží! Amen

NOVÝ ROK

(zamyšlení Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

Přáli jednomu pánovi šťastný nový rok. Ušklíbnul se a prohlásil: „To je asi tak, jako když ujistíme někoho, že bude pěkné počasí, ale aby se nedivil, když bude pršet.“ Je-li to přání tak banální, nač tedy posíláme tolik pohledů a zatěžujeme zbytečně poštu? Jaký smysl máme tomu přání dát, aby se stalo vážným? Povězme si nejdříve, co míníme tím, že je rok nový. Je to výraz časový, ale kazatelé to berou ponejvíce ve smyslu morálním. Píše např. slezský mystik Angelus Silesius: „Nezačneš-li nový lepší život, pak budeš i nadále žít ve starém roce.“ Je to bezpochyby užitečné napomenutí. Všichni lidé cítí, že by měli něco dělat líp, že by se mohli polepšit. Nové datum je nový úsek života, dává tedy dobrou příležitost, aby se člověk rozhodnul. Ale takové

rozhodnutí nemusí mít vždycky znak nápravy, pokání. Každý den, tím víc však každý nový rok něco nového začínáme. Děje se to podle inspirace, vnuknutí, nápadu, který se zrodil v mysli. Nápady mohou být pošetilé, ale vždycky dávají chuť do života. Lidé se totiž stávají unavenými, když musí pořád dělat totéž anebo jenom to, co se jim nařizuje. Ruský myslitel Berdjajev byl jako hoch vychováván ve vojenské škole. Byla vedena vzorně, ale on píše, že ji nenáviděl. Všecko se muselo dělat podle předpisu, spořádaně, nebylo tam místo pro osobní iniciativu, inspirace se zásadně nepřijímaly. Toužil tedy celým srdcem, aby jednou mohl vést život podle svého. Jak jsme už řekli, nápady mohou být pošetilé. Ale přicházejí také inspirace k dobru a ty dávají velkou odvahu k životu. Když si tedy přejeme šťastný a veselý nový rok, patří k tomuto přání i naděje: Ať ti dá Pán Bůh hojnost dobrých myšlenek, budeš z nich mít radost! V jistém smyslu jsou dnešní lidé všichni jakoby v jakémsi vojenském ústavě. Společnost je tak zorganizovaná, že děláme jenom to, co musíme. Různé druhy propagandy nám ukládají, co si máme myslet. Není divu, že se cítíme unaveni. Dobré inspirace přicházející od Boha, proto nás zase osvěží. Nový rok tedy bude pro nás šťastný, když nám přinese nové pěkné myšlenky. Ty znamenají znovu začínat. Ale to samo nestačí. Je potřeba také umět začaté skončit. I k tomu je potřeba nový čas. Měla úspěch Beethovenova Nedokončená symfonie. Ale normálně jsou nedokončené věci ztracenou námahou. V evangeliu (Lk 14,28 násl.) se to ilustruje podobenstvím o člověku, který začal stavět věž a nedokázal ji dokončit. Nezíská nic jiného než posměch. Mnoho vážných prací a podniků skončí podobně. Či je to vina? V mnoha případech je to vina nestálosti, povahové nedůslednosti. Pedagogové dávají rady, jak léčit tuto duchovní nemoc. Ukazuje se na příkladech, kam dovede lidi silná vůle. Už ve starověku se ukazovalo na slavného řečníka Demosthena. Rozhodl se k řečnictví už v mládí, ale neměl k tomu podmínky, dokonce ani přirozený hlas. Chodil na břeh moře a cvičil hlasivky tak, že dokázal přehlušit i hukot vln. O cvičení méně teatrálním se dočteme v moderní španělské knížce, kterou publikovali v Římě pod bizarním titulem *Kontrola*

mozku. Autor tu ukazuje, kolik dnešních lidí trpí roztěkaností. Nic důkladně nedokončí, protože jejich pozornost neustále přeskakuje od jednoho předmětu k druhému. Takovým se doporučuje např. následující cvičení: posadit se před akvárium, vybrat si pohledem jednu z rybiček, které tam jsou, a dokázat nepřerušeně sledovat deset minut její pohyby, které jsou nepředvídatelné. Vypadá to směšně, ale pokusem se zjistí, jak málo lidí to na počátku dokáže. Za jednu nebo dvě minuty už obrátí pohled na něco jiného. Nemají se však nechat odradit. Mají začít každý den znovu toto neškodné cvičení. Když nakonec vydrží celých deset minut klidně zůstat u jedné rybičky, udělali podle autora velký pokrok, který pak usnadní jejich vážnou práci. Pedagogické cvičení ve stálosti je tedy velice užitečné už při výchově dětí. Ale mnoho podniků skončilo špatně i pro jiný nedostatek. Sám začátek práce byl pochybený. Pustili se do něčeho, co se ukázalo neuskutečnitelným později. Silná vůle tu nepomůže. Aplikujeme tu pořekadlo: hlavou zeď neprorazíš. A přečtěme v životopisech svatých příklady, jak začali díla lidsky neuskutečnitelná a přesto je dokončili. Když takové vypravování čteme, povzdychneme si, jak je to pěkné na čtení, ale přesto to není rozumné. Není-li to však rozumné, pak to není ani pěkné. Musí to tedy být nějakým způsobem přece jen rozumné. To pak je jenom v tom případě, že si byli dobře vědomi, že sám Bůh je k tomu dílu volá. Je-li to skutečně volání Boží, pak se uskuteční přes všechny lidské překážky. Jistým způsobem, který nepůsobí dojmem zázračnosti, se to uskutečňuje i v našem vlastním životě. Dostáváme od Boha povolání v konkrétním životě. Když jsme tomuto vlastnímu poslání věrni, můžeme si i být jisti, že je nový rok darem k tomu, abychom je mohli uskutečnit.

To uskutečnění je v čase, ale každé dílo, které konáme s pomocí Boží, je věčné. Nemůže se ztratit. Odpovídá to i přání našeho srdce. Kirkegaard píše, že nás každý okamžik těší, jenom když jej vidíme jako kamínek v mozaice věčnosti. Nový rok může být šťastný a veselý, ale bude to zase jenom rok, proběhne rychle. Co tedy zbude z té štěstí a veselosti? Křesťanská odpověď je stručná: dobré skutky, ty zůstávají na věky. Vyjadřujeme tuto víru křesťanským kalendářem. Během roku slavíme různé svátky. Ty pak mají jiný charakter v náboženstvích přirozených a jiný v křesťanství. Přirozený člověk slaví rytmus přírody: návrat slunce na počátku jara, dožínky na konci léta a podobně. V křesťanském kalendáři si naopak připomínáme skutky, události, ve kterých se člověk setkal s Bohem a Bůh vstoupil do lidského života. Takové události se nesmí ztratit. Jde tu především o události Krista na zemi, proto slavíme vánoce, velikonoce. Jde o zážitky církve. Slavíme seslání Ducha svatého. Ale celý kalendář je naplněn i jmény svatých, tj. těch, kdo se s Bohem setkali v denním životě. Takový je v podstatě i náš život. Přejme si tedy, aby se těmi událostmi naplnil i rok, do kterého vstupujeme, aby se všechno to, co uděláme, stalo věčnou připomínkou, svátkem v nepsaném věčném kalendáři Božím a tedy i našem.

2007						
Římskokatolická farnost Pustiměř						
tel: 517 356 351, mobil: 723 593 106, e-mail: pustimer@seznam.cz						
www.pustimer.cz, Bankovní spojení: 15601293390600, Česká spořitelna a.s., Vyškov						
	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
P	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
Ú	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
S	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
C	4 11 18 25	1 8 15 22 29	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
P	5 12 19 26	2 9 16 23 30	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
S	6 13 20 27	3 10 17 24 31	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
N	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
P	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
Ú	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
S	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
C	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
P	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
S	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
N	8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
<p>8.4. slavnost Zmrtvýchstání Páně (velikonoce) 8.7. slavnost sv. Cyril a Metoděj (Podvize)</p> <p>21.2. Popelčerní středa (začíná doba postní) 29.7. Pout' u sv. Anny v Pustiměři</p> <p>20.5. slavnost Nanebevstoupení Páně 9.9. svátek Narození Panny Marie (Drysoce)</p> <p>27.5. slavnost Seslání Ducha Svatého 2.12. 1. Neděle adventní (začíná nový liturgický rok)</p>						

BENEDIKT XVI. PŘI KŘTU V SIXTINSKÉ KAPLI

Drazí bratři a sestry, také letos se scházíme při této tak rodinné slavnosti jakou je křest 13 dětí v této nádherné Sixtinské kapli, ve které Michelangelova kreativita dokázala realizovat mistrovská díla, ilustrující divy dějin spásy. Chtěl bych nejprve pozdravit všechny vás přítomné: rodiče, kmotry a kmotřenky, příbuzné a přátele, kteří doprovázejí tyto novorozence ve chvíli tak důležité pro život jejich i život Církve. Každé

dítě, které se rodí nám předává Boží úsměv a zve nás k uznání života jako jeho daru, daru, který je třeba přijmout s láskou a neustále o něj v každém okamžiku starostlivě pečovat.

Vánoční doba, která se právě dnes končí, nás nechávala rozjímat o Dítěti Ježíš v chudém Betlémském domku, o něhož se Maria a Josef láskyplně starali. Každé dítě, které se narodí, svěruje Bůh jeho rodičům: jak důležitá je tedy rodina založená na manželství, kolébce života a lásky! Nazaretský dům, kde žije Svatá Rodina, je vzorem a školou jednoduchosti, trpělivosti a harmonie pro všechny křesťanské rodiny. Prosím Pána, aby i vaše rodiny byli přívětivým místem, kde tito maličci budou moci růst nejen v dobrém zdraví, ale i ve víře a lásce k Bohu, který je dnes ve Křtu učiní svými dětmi.

Obřad křtu těchto dětí se koná v den, kdy slavíme svátek Křtu Páně, slavnost, která, jak jsem řekl, uzavírá vánoční období. Před chvílí jsme slyšeli vyprávění evangelisty Lukáše, který představuje Ježíše obklopeného lidmi a ubírajícího se k Janu křtiteli, aby se nechal pokřtít. Když obdržel Křest také on, stanul, jak píše Lukáš, „v modlitbě“. Ježíš mluví se svým Otcem. A jsme si jisti, že mluvil nejen kvůli sobě, ale mluvil o nás a kvůli nám, mluvil také o mně, o každém z nás a kvůli každému z nás. A potom, jak nám říká evangelista, se nad modlícím se Pánem otevřelo nebe. Ježíš vstupuje do rozhovoru, do kontaktu s Otcem, nebe je otevřeno. A tak také v této chvíli je nebe otevřeno nad našimi dětmi v kontaktu s Ježíšem pro svátost Křtu. V této svátosti se nad námi otevírá nebe. Čím více žijeme v kontaktu s Ježíšem ve skutečnosti našeho Křtu, tím více se nad námi otevírá nebe. A z nebe – vrátíme-li se k evangeliu – zazněl hlas, který Ježíšovi řekl: „Ty jsi můj milovaný Syn“ (*Lk 3,22*). Křest je adoptací a přijetím do rodiny Boží ve společenství s Nejsvětější Trojicí, Bohem Otcem, Synem a Duchem svatým, a proto se křest uskutečňuje ve jménu Nejsvětější Trojice. Tato slova nejsou jen nějakou formulí, ale jsou skutečností, jsou momentem znovuzrození vašich dětí jakožto dětí Božích. Z dětí lidských rodičů se stáváme také dětmi Božími v Synu živého Boha. Musíme však nyní meditovat nad slovem druhého čtení této liturgie, kde nám svatý Pavel říká: „ze svého milosrdenství nás spasil v koupeli znovuzrození a obnovení Duchem svatým“ (*Tit 3,4-5*). Koupel znovuzrození. Křest není pouhým slovem a není jenom duchovní věcí, ale zahrnuje také materii. Je tu zahrnuta veškerá pozemská realita. Křest se netýká pouze duše. Spiritualita člověka se týká člověka v jeho celistvosti, těla i duše. Boží působení v Ježíši Kristu je univerzální. Kristus přijímá tělo a to pokračuje ve svátostech, do nichž je materie pojata jako součást božského působení. Můžeme se nyní ptát, proč právě voda je znamením této celistvosti. Voda je elementem plodnosti. Bez vody není života. Ve všech velkých náboženstvích se

tak voda stává symbolem mateřství a plodnosti. Pro Církevní Otce se voda stává symbolem mateřského lůna Církve. U jednoho církevního spisovatele z 2.- 3. století se nacházejí překvapivá slova. Tertulian píše: „Kristus není nikdy bez vody“. Znamená to, že není nikdy bez Církve. Ve Křtu jsme adoptováni nebeským Otcem, ale v této rodině nebeského Otce je také matka, matka Církve. Člověk nemůže mít Boha za Otce, pokud nemá Církev za matku. A opět vidíme, že křesťanství není věc pouze duchovní, individuální, subjektivní stanovisko, které zaujímám já, ale je reálnou skutečností, konkrétní i materiální. Rodina Boží je konkrétní ve skutečné konkrétní rodině Církve. Adopce dětí Bohem, trojičním Bohem, je zároveň přijetím do konkrétní rodiny, kde žijeme s matkou Církví jako bratři a sestry ve velké rodině Boží. A pouze začleněním do ní můžeme my děti, jako bratři a sestry, říkat „Otče náš“ našemu nebeskému Otcí. Tato modlitba předpokládá vždycky „my“ rodiny Boží.

Nyní se však musíme vrátit k evangeliu, kde svatý Jan říká: „Já vás křtím vodou, ale po mně přijde někdo mocnější. Ten bude křtít Duchem svatým a ohněm“. Viděli jsme vodu a nyní se klade otázka: kam se poděl oheň předpověděný svatým Janem Křtitelem? Abychom spatřili tuto skutečnost ohně, přítomnou také v tomto Křtu vodou, musíme si uvědomit, že Křest Janův byl lidským gestem, aktem pokání, vykročením člověka k Bohu s prosbou o odpuštění hříchů a začátkem nové existence. Byl zcela lidským přáním kráčet k Bohu vlastními silami. To však nestačí. Vzdálenost je příliš velká. V Ježíši Kristu vidíme, že Bůh nám vychází vstříc, a v

křesťanském Křtu, proměněném Kristem, neděláme jenom my úkon touhy po obmytí a modlitbu za odpuštění, ale působí tu sám Bůh, Ježíš tady působí v Duchu svatém. Je přítomen oheň Ducha svatého. Jedná Bůh, a nejenom my. Bůh je přítomen. Je s námi, přijímá nás a činí vaše děti Božími dětmi. Bůh však přirozeně nejedná magicky. Jedná pouze spolu s naší svobodou. Nemůžeme se proto zříkat naší svobody. Bůh vyvolává

naši svobodu, zve nás ke spolupráci s ohněm Ducha svatého. Tyto dvě věci musí jít zároveň. Křest zůstává po celý náš život darem Božím, který vložil pečeť na naše duše. Je to naše součinnost, otevření naší svobody, která říká „ano“ k této božské činnosti.

Tyto vaše děti, které budou za okamžik pokřtěné, nejsou ještě schopny spolupracovat, projevovat svou víru. Proto dostává zvláštní hodnotu a význam vaše přítomnost, drazí tatínkové a maminky, i vaše drazí kmotři a kmotřenky. Neustále bděte nad těmito vašimi maličkými, aby rostli a poznávali Boha, milovali jej ze všech svých sil a věrně mu sloužili. Buďte jim prvními vychovateli ve víře a nabízejte jim společně s naukou také příklady svého důsledného křesťanského života. Učte je modlit se a cítit se aktivními členy konkrétní rodiny Boží v církevním společenství.

Důležitou pomocí vám v tom může být pozorné studium *Katechismu katolické Církve* a *Kompendia katolického katechismu*, které obsahují podstatné elementy naší víry a mohou být více než užitečným a přímým nástrojem vašeho růstu v poznání katolické víry, abyste ji mohli předávat v celistvosti a věrnosti vašim dětem. Nezapomínejte zejména na to, že

vaše svědectví, váš příklad má největší vliv na lidskou a duchovní zralost svobody vašich dětí. Třebaže jste zaujati každodenní, často hektickou činností, nepřestávejte zvláště v rodině pěstovat modlitbu, která je tajemstvím křesťanské vytrvalosti.

Panenské Matce Ježíše, našeho Spasitele, prezentovaném v dnešní liturgii jako milovaný Syn Boží, svěřujeme tyto děti a jejich rodiny: Maria bdi nad nimi a stále je doprovázej, aby mohli uskutečnit až do základů plán spásy, který má Bůh pro každého z nich. Amen.

TAJEMSTVÍ KŘTU

(úvaha Jeho Eminence Tomáše kardinála Špidlíka, S.I., čestného občana Pustiměře)

Konaly se noční obřady Bílé soboty se svěcením ohně, křestní vody a i s křtem dospělého člověka. Lidé měli strach, že to bude dlouhé, ale nakonec se to všem líbilo. Sice se každý rok při té příležitosti obnovuje křestní slib, ale lidé si to jaksi neuvědomují. Když tu je skutečný a pravý křest dospělého, který se odřiká všeho zla a vyznává víru, který se vědomě skloní ke

křestnímu prameni, který bere do ruky svíci zažehnutou a právě posvěcenou svíci velikonoční, „paškál“, tu si znovu uvědomujeme, jak krásná a důležitá je svátost křtu.

Ve staré církvi, kde se křtili dospělí lidé po dlouhé přípravě, obvykle celá skupina současně, byl ovšem obřad křtu velkou slavností celé křesťanské obce. Vidíme to na dlouhých krásných homiliích, slavnostních kázáních Otců církve, pronesených při této příležitosti. Jsou obdivuhodné i po stránce literární jako poslední projevy klasické antické rétoriky, řečnictví, ve kterém se spojuje hutnost obsahu s uměleckou bravurou, se smyslem pro krásu a rytmus slova.

Každý řečník se ovšem snaží o originalitu. Ale hlavní obsah je v podstatě stejný a některé motivy se stále opakují. Na prvním místě je tu ovšem otázka křestní vody, které je pro řečníka vděčnou látkou vhodnou k rozvinutí. Kolik asociací z Bible i z mytologií se k němu váže a všechny se dají nějak použít k osvětlení křesťanského mystéria. Snadné bylo pro lidi z jižních krajů Blízkého východu, z krajů skalnatých nebo z pískových pouští, představit si, že všecek život pochází z vody, že se objeví a zachová jenom tam, kam dosáhne voda pramene. I biblický ráj se vyjadřuje tímto obrazem: jako uzavřená zahrada s jedním mohutným pramenem. Vzpomínám si na zážitek z cesty po Sýrii. Po tříhodinové cestě autem v písku nám ohlásil šofér, že si odpočineme ve stínu. Dívali jsme se na něho skepticky. Bělala se sice v dálce jakási zeď a za ní jakási střecha, ale na idylické posezení ve stínu to nevypadalo. Ale přece jsme se ho dočkali. Ve zdi se otevřela dvířka a za nimi se objevila nádhera zeleně a květů v uzavřeném prostoru. Zeď sloužila jako ochrana proti pískovým závějím. Ale uvnitř byla studna a voda z té studny vykouzila všecku tun nádhery. Jak snadno se dá ten obraz aplikovat na křestní vodu, která se stává pramenem nového života v Kristu. Zavlaží půdu srdce, ze které pak vyrostou květy ctností a stromy

dobrých skutků. „Všecko vzniklo z vody“, prohlásil Thales Milétský, jeden z prvních řeckých filosofů. Byl materialista. Křesťané jeho větu opakují a doplňují duchovně. Vyznávají, že se rodí k novému životu z vody, ale současně i z Ducha sv.“, prohlásil Kristus Nikodémovi, „nemůže vejít do Božího království“ (Jan 3,5). Jak snadně si přitom křesťanští autoři vzpomněli na vypravování Genese o vzniku země, která byla na počátku pustá a prázdná a Duch Boží se vznášel nad vodami, aby z nich vyvolal život, svět a všecko jeho nádheru. Týmž Duch Boží se dodnes vznáší nad křesťanským pramenem, ze kterého se vynoří nový člověk se semenem nového života, které rychle klíčí a roste. Dá-li se podle Březinových slov naslouchat hudbě pramenů, pak zní křestní vody opravdovou symfonií.

Symboly však bývají často dvojznačné. Jejich význam může být antinomický, protichůdný. Tak je tomu i s vodou. Je zdroj života, ale současně přináší i smrt. Vlny zaplavují, utápí, odplavují. Spousty vod nahromaděné v propasti moře jsou hrobem, který pohlcuje a rozkládá. Podle biblické představy je kdesi na dně moře obluda zvaná Leviatan, která požírá to, co spadne do vody. Upadnout pod vodu je tedy totéž jako dostat se do podsvětí, do říše mrtvých, sestoupit do pekel, odkud není návratu do říše živých.

Ve starověku rozlišovali čtyři prvky, živly, ze kterých se věci skládají: země, voda, vzduch a oheň. Poslední dva, vzduch a oheň, se považovaly za prvky lehké, které vznášejí do výše. Země a voda jsou naopak živly těžké, které strhují dolů, zasypávají, pohřbívají.

Je zajímavé, že se i této symboliky použilo při křtu. Ve staré církvi, jako dodnes v církvích východních, byl obřad trojího potopení pod vodu. Už sv. Pavel v tom vidí jasný obraz smrti a pohřbu: „Nevíte, že my všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti?“ (Řím 6,3). Trojí potopení jasně připomíná tři dny Kristova těla v hrobě. Tam to bylo ve skále, pod zemí, tu je to pod vodou. Ale i Kristovo pohřbení pod zemí bylo už dávno předobrazeno v historii, která se v bibli vypravuje o Jonášovi. Pro něho se měla stát mořská propast definitivním hrobem, ze kterého není návratu. Leviatan, mořská obluda ve formě ryby jej pohltila a její jícen se zavřel. Výmluvnější obraz zániku si dovedeme sotva představit. Ale Bůh mu dal dvojí závažné poučení. Nejdříve chtěl Jonáš uniknout před Hospodinem ze země na moře. Bouře, která se strhla, ho poučila, že ho trestající ruka Boží zastihne i tam, že Bůh je i v dálkách oceánu.

Ale druhé poučení je daleko vážnější. Tatáž Boží ruka se ho zmocní i v hloubkách mořské propasti a v jícnu smrti, ne už aby ho trestala, ale aby ho zachránila, aby ho vyvedla ze tmy na světlo, ze smrti k životu.

Historie Jonášova, tak jak zní, vypadá pohádkově, neskutečně, zázračně. Nebereme ji doslova, ale jako symbolické vypravování. Z toho však neplyne, že symboly nevyjadřují skutečnost. Ta skutečnost pak je zázračná i přirozená současně. Je přirozené, aby byla voda zdroj života, aby všecko živé životu navracela. K tomu byla od boha stvořena. To, že nás živly ubíjejí, je trest za hřích; hřích totiž usmrcuje. Hubivá síla zasáhla celý svět. Všecko, co je kolem člověka, má účast na vnitřní rozdělenosti člověka, všecko se stává dvojitým. Proto nás voda živí a hubí současně. Jak tuto katastrofální situaci napravit? Vznikl-li ten stav skrze člověka, napraví se zase jeho vykoupěním. Hřích vznikl vzpourou proti Bohu. Napraví se pokorným přijetím skutečnosti. Kristus, Bůh a člověk, přijal smrt a tím vykoupil člověka i živly z jejich prokletí. Dal se pohřbít do země, aby ze země vyšel. Symbolicky se toto velikonoční tajemství opakuje při křtu. Člověk je pohřben vodou a táž voda ho vrací k novému životu v Kristu.

PEREGRINATIO AD LIMINA APOSTOLORUM

Jeho Excelence, Mons. Giovanni COPPA, arcibiskup,
Apoštolský nuncius, čestný občan Drysic (2001)
Palazzo della Canonica, 00120 CITTÀ DEL VATICANO

Jeho Eminence, Tomáš kardinál ŠPIDLÍK, SJ,
čestný občan Pustiměře (2005)
via Paolina, 25, 00184 ROMA

ŘÍM

7.-14. června 2007

CENA POUTNÍHO ZÁJEZDU: 6.000,-KČ

Cena zahrnuje: dopravu (luxusní autokar), ubytování s polopenzí (poutní dům Velehrad)

Cena nezahrnuje: vstupy do historických objektů, jízdenky na metro,
komplexní cestovní pojištění.

Přihlášky (včetně zálohy 50% ceny):

Dr. Josef Beníček, 683 21 Drysice 115
517.356.351; 723.593.106; josef.benicek@tiscali.cz

POŘAD BOHOSLUŽEB: 14. – 19. listopadu 2006

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 14. ledna	2. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + rodiče SLEZÁČKOVY a tři děti
		DRYSICE 9.30	za + Milana RYŠÁNKU, dvoje rodiče a + rodinu
		PODIVICE 11.00	za + Rudolfa POSPÍŠILA, dvě manželky a duše v očistci
PONDĚLÍ 15. ledna	PONDĚLÍ 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Marii DRBALOVOU, rodiče a sourozence
ÚTERÝ 16. ledna	ÚTERÝ 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	na poděkování Pánu Bohu
STŘEDA 17. ledna	SV. ANTONÍN, OPAT	DRYSICE 17.00	za +Boženu FRYŠTENSKOU a manžela
ČTVRTEK 18. ledna	PANNA MARIA, MATKA JEDNOTY KŘESŤANŮ	PUSTIMĚŘ 17.00	za + rodiče TAUŠOVY a ZAHRADNÍČKOVY
PÁTEK 19. ledna	PÁTEK 2. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	na úmysl dárce
SOBOTA 20. ledna	SV. FABIÁN, PAPEŽ A MUČ. SV. ŠEBESTIÁN, MUČEDNÍK		
NEDĚLE 21. ledna	3. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	na poděkování za 60 let života s prosbou o Boží požehnání
		DRYSICE 9.30	za dar zdraví a Boží ochranu a požehnání
		PODIVICE 11.00	za + Josefa POSPÍŠILA, manželku a + rodinu

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA

PUSTIMĚŘ: 6.000,-Kč; DRYSICE: 2.100,-Kč; PODIVICE: 2.300,-Kč

PÁN BŮH ZAPLAŤ VŠEM, KDO PAMATUJETE NA POTŘEBY FARNOSTI.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA MĚSÍC LEDEN

1. Aby pastýři církve neúnavně a důsledně ukazovali cestu k míru a spravedlnosti.
2. Aby církve v Africe vydávala stále opravdovější svědectví evangelium a tím přispívala k usmíření a míru.
3. Aby se ti, kdo prožili radost z narození Spasitele, nebáli o něm svědčit ve svém okolí.
4. Aby Maria, Matka Církve, nám dala intenzivněji vnímat bratrské pouto, které spojuje všechny věřící v Krista, a významněji pochopit, že duší veškerého apoštolátu je láska k Bohu a k bližním.

FARNÍ INFORMÁTOR, XIII. roč., týdeník farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE (zázn. 517356351, mobil: 723593106, josef.benicek@tiscali.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnáním, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neb bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o.; tisk 1ks=10,-Kč. Ve formátu pdf na www.pustimer-farnost.cz.